

REGULAMENT din 20 noiembrie 2018 privind procedurile de preselecție națională pentru acordarea Mărcii patrimoniului european și de monitorizare a siturilor preselectate pentru Marca patrimoniului european
EMITENT • MINISTERUL CULTURII ȘI IDENTITĂȚII NAȚIONALE
Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1038 din 6 decembrie 2018

Notă

Aprobat prin Ordinul nr. 2.889 din 20 noiembrie 2018, publicat în Monitorul oficial, Partea I, nr. 1038 din 6 decembrie 2018.

Articolul 1

Despre Marca patrimoniului european

(1) Marca patrimoniului european (marca) este o inițiativă a Uniunii Europene din anul 2011 și are la bază un acord interguvernamental lansat în anul 2006.

(2) Obiectivul general al mărcii este acela de a întări dialogul intercultural și sentimentul cetățenilor europeni de apartenență la Uniunea Europeană, cu precădere în rândul tinerilor, pe fundamentul valorilor comune, al elementelor de istorie și de patrimoniu cultural europene.

(3) Prin obținerea mărcii se urmărește, printre altele, evidențierea valorii simbolice și creșterea vizibilității unor situri care au jucat un rol semnificativ în istoria și cultura Europei și a constituirii Uniunii Europene.

(4) Fiecare stat membru al Uniunii Europene care participă la inițiativa Marca patrimoniului european este responsabil cu preselecția a maximum două situri, o dată la doi ani. În acest scop, fiecare stat membru UE nominalizează un coordonator național care are atribuția de a organiza la nivel național activitățile specifice și de a asigura un schimb eficient de informații și o bună coordonare cu Comisia Europeană.

(5) Procedura de selecție la nivel european este organizată de Comisia Europeană și se desfășoară o dată la doi ani, conform calendarului prezentat în anexa la Decizia nr. 1.194/2011/UE.

(6) Fiecare sit care a obținut marca este monitorizat periodic pentru a se asigura că acesta continuă să îndeplinească criteriile și respectă proiectul și planul de lucru prezentate în cererea depusă pentru nominalizare. Procedura de monitorizare se realizează o dată la patru ani și fiecare stat membru are responsabilitatea de a transmite Comisiei Europene un raport de evaluare în termen util.

Articolul 2

Categorii de situri

Sunt eligibile pentru acordarea mărcii și pot participa la preselecție următoarele categorii de situri:

- a) situri definite ca monumente, situri naturale, subacvatice, arheologice, industriale sau urbane, peisaje culturale, locuri comemorative, bunuri și obiecte culturale și de patrimoniu imaterial asociate unui loc, inclusiv patrimoniu contemporan;
- b) situri transnaționale, definite ca mai multe situri situate în state membre diferite, situri care se axează pe o temă specifică unică și prezintă o cerere comună sau un sit localizat geografic pe teritoriul a cel puțin două state membre;
- c) situri tematice naționale, definite ca mai multe situri localizate în

același stat membru, care se axează pe o temă specifică și prezintă o cerere comună.

Articolul 3

Criteriile de selecție

(1) Siturile candidate trebuie să evidențieze o valoare europeană simbolică și trebuie să fi jucat un rol semnificativ în istoria și cultura Europei și/sau construirea Uniunii și trebuie să demonstreze unul sau mai multe dintre următoarele elemente:

- a) un caracter transfrontalier sau paneuropean: modul în care influența din trecut sau din prezent și atracția siturilor depășesc granițele naționale;
- b) locul și rolul lor în istoria europeană și în integrarea europeană, legăturile acestora cu evenimente, personalități sau mișcări-cheie europene;
- c) locul și rolul lor în dezvoltarea și promovarea valorilor comune care stau la baza integrării europene.

(2) Siturile candidate trebuie să prezinte un proiect a cărui punere în aplicare începe cel mai târziu la sfârșitul anului de desemnare, care include toate elementele următoare:

- a) sensibilizarea cu privire la semnificația europeană a sitului, în special prin activități corespunzătoare de informare, semnalizare și formare a personalului;
- b) organizarea de activități educaționale, în special pentru tineri, care să ducă la o mai bună înțelegere a istoriei comune a Europei și a patrimoniului comun și, totuși, divers al acesteia, intensificând astfel sentimentul de apartenență la un spațiu comun;
- c) promovarea multilingvismului și facilitarea accesului la sit prin utilizarea mai multor limbi ale Uniunii Europene;
- d) participarea la activitățile rețelelor de situri care au obținut marca, în vederea efectuării unui schimb de experiență și a inițierii de proiecte comune;
- e) îmbunătățirea profilului și a atractivității sitului la scară europeană, între altele prin utilizarea posibilităților oferite de noile tehnologii și de mijloacele digitale și interactive și prin urmărirea sinergiilor cu alte inițiative europene.

(3) Organizarea de activități artistice și culturale care promovează mobilitatea profesioniștilor din domeniul culturii, a artiștilor și a colecțiilor europene, stimulează dialogul intercultural și încurajează stabilirea de legături între patrimoniu și creația și creativitatea contemporane este binevenită în cazul în care natura specifică a sitului permite acest lucru.

(4) Siturile candidate trebuie să prezinte un plan de lucru care include toate elementele următoare:

- a) asigurarea bunei gestionări a sitului, inclusiv definirea obiectivelor și a indicatorilor;
- b) asigurarea conservării sitului și a transiterii acestuia generațiilor viitoare, în conformitate cu regimurile de protecție relevante;
- c) asigurarea calității centrelor și a serviciilor de asistență, cum ar fi prezentarea istorică, informarea vizitatorilor, semnalizarea etc.;
- d) asigurarea accesului unui public cât mai larg, între altele prin adaptarea sitului sau prin formarea personalului;
- e) acordarea unei atenții deosebite tinerilor, în special prin permiterea accesului acestora la sit în condiții privilegiate;
- f) promovarea sitului ca destinație turistică durabilă;
- g) elaborarea unei strategii de comunicare coerente și cuprinzătoare care

să evidențieze semnificația europeană a sitului;

h) asigurarea faptului că gestionarea sitului este cât mai ecologică cu putință.

(5) Pentru a fi considerat eligibil pentru acordarea mărcii, situl transnațional trebuie să îndeplinească toate condițiile următoare:

a) respectarea criteriilor de către fiecare sit participant;

b) desemnarea unuia dintre siturile participante drept coordonator, urmând să fie unicul punct de contact al juriului național în faza preselecției naționale și al Comisiei Europene, în eventualitatea în care situl transnațional intră în etapa de selecție europeană;

c) depunerea cererii sub un nume comun;

d) dacă este cazul, demonstrarea unei legături tematice clare.

(6) Siturile transnaționale sunt propuse în numele tuturor statelor membre în cauză după ce statele membre au ajuns la un acord în această privință.

(7) Un sit tematic național trebuie să îndeplinească toate condițiile următoare pentru a fi eligibil:

a) demonstrarea valorii adăugate europene a unei cereri comune comparativ cu cererile individuale;

b) demonstrarea unei legături tematice clare;

c) respectarea în totalitate a criteriilor de către fiecare sit participant;

d) desemnarea drept coordonator a unuia dintre siturile participante, care va fi unicul punct de contact al juriului național în faza preselecției naționale și al Comisiei Europene, în eventualitatea în care situl tematic intră în etapa de selecție europeană;

e) depunerea cererii sub un nume comun.

Articolul 4

Dosarul de candidatură

(1) Dosarul de candidatură cuprinde următoarele documente:

a) formularul de cerere, completat în limbile română și engleză, conform modelelor publicate pe site-ul Institutului Național al Patrimoniului, coordonatorul național al Mărcii patrimoniului european;

b) declarație pe proprie răspundere a reprezentantului legal al sitului candidat, prin care se atestă faptul că situl respectiv funcționează în conformitate cu legislația în vigoare, nu face obiectul unui litigiu și/sau nu este grevat de servituți sau alte sarcini de natură să împiedice accesul publicului, fizic sau virtual, la sit;

c) declarația reprezentantului legal al sitului candidat privind cesiunea neexclusivă a drepturilor patrimoniale de autor asupra materialelor audiovizuale folosite în cadrul acțiunii Marca patrimoniului european, acordată în contextul derulării diferitelor etape ale preselecției naționale, respectiv selecției europene.

(2) În cazul siturilor tematice naționale și al siturilor transnaționale, pentru fiecare sit individual participant se completează un formular de candidatură separat.

(3) Coordonatorul sitului depune documentele în format hârtie și electronic - pe CD, în format pdf - la sediul coordonatorului național, Institutul Național al Patrimoniului.

Articolul 5

Preselecția

(1) Este posibilă preselecția a maximum două situri pentru fiecare an de selecție.

(2) Coordonatorul național, Institutul Național al Patrimoniului, are următoarele atribuții principale:

- a) face cunoscute la nivel național toate documentele și informațiile emise de Comisia Europeană privind atribuirea Mărcii patrimoniului european și procedurile de monitorizare a siturilor care au primit marca;
- b) lansează apelul la candidatură care trebuie să conțină data-limită pentru depunerea dosarului de candidatură, adresa unde se depune acesta, regulamentul și coordonatele unei persoane de contact;
- c) asigură secretariatul etapei de preselecție și organizează activitățile aferente etapei de preselecție, inclusiv desemnarea experților care vor forma juriul național, și de monitorizare conform etapelor calendarului stabilite de Comisia Europeană;
- d) publică rezultatele etapei de preselecție pe site-ul propriu;
- e) transmite Comisiei Europene formularele de cerere pentru siturile care au fost preselecțate la nivel național până la data de 1 martie a anului când are loc selecția;
- f) acordă asistență Comisiei Europene, în situațiile în care juriul de experți europeni desemnați pentru evaluarea siturilor candidate solicită informații suplimentare cu privire la acestea;
- g) transmite Comisiei Europene raportul de monitorizare a siturilor care au primit marca până la data de 1 martie a anului când are loc procedura de monitorizare;
- h) acordă asistență Comisiei Europene, în situațiile în care este necesar să se organizeze vizite la situri pentru juriul de experți în etapa de selecție europeană sau de monitorizare;
- i) informează Comisia Europeană în cazul în care un sit cărui i-a fost acordată marca decide să renunțe la aceasta.

(3) În privința procedurii de preselecție, siturile candidate trebuie să contacteze exclusiv coordonatorul național, Institutul Național al Patrimoniului.

(4) Secretariatul are următoarele atribuții:

- a) primește dosarele de candidatură pentru preselecția la nivel național;
- b) verifică conformitatea conținutului dosarelor de candidatură cu prevederile dispozițiilor europene și ale prezentului regulament. Dosarele și/sau formularele de cerere incomplete se resping și se returnează candidaților împreună cu justificarea deciziei;
- c) întocmește un raport de evaluare globală a cererilor primite pe care îl înaintează juriului împreună cu dosarele.

(5) Juriul la nivel național funcționează după următoarele reguli:

- a) juriul este constituit din 5 experți independenți cu experiență și cunoștințe solide în domeniile relevante pentru obiectivele acțiunii Marca patrimoniului european, desemnați prin ordin al ministrului culturii și identității naționale pentru o perioadă de trei ani;
- b) fiecare membru al juriului va semna la începutul activității o declarație de interese, sub sancțiunea prevederilor legale referitoare la falsul în declarații, pentru evitarea oricărui conflict de interese cu privire la siturile care participă la preselecție;
- c) membrii juriului trebuie să declare orice conflict de interese existent sau potențial cu privire la un anumit sit care candidează la preselecție, caz în care membrul respectiv nu participă la evaluarea sitului vizat;
- d) membrii juriului analizează fiecare dosar transmis de secretariat pe baza obiectivelor și criteriilor acțiunii și selectează două dosare care îndeplinesc în cea mai mare măsură obiectivele și criteriile prezentate în Decizia nr. 1.194/2011/UE și în prezentul regulament;
- e) membrii juriului au obligația păstrării confidențialității asupra

informațiilor referitoare la candidaturi și la recomandările juriului până la adoptarea unor hotărâri;

f) membrii juriului pot solicita informații suplimentare privind candidaturile, prin intermediul secretariatului;

g) pentru fiecare formular de cerere, juriul argumentează decizia de acceptare sau de respingere;

h) președintele juriului, desemnat de membrii juriului prin vot deschis, cu majoritate simplă, întocmește, cu ajutorul celorlalți membri, raportul final al sesiunii de preselecție, care conține evaluările tuturor dosarelor intrate în preselecție;

i) membrii juriului participă la procedurile de monitorizare a siturilor, care se organizează în perioada mandatului lor, și redactează un raport de monitorizare.

Articolul 6

Monitorizarea

(1) Fiecare sit care a obținut marca este monitorizat în mod regulat pentru a se asigura faptul că acesta continuă să îndeplinească criteriile și respectă proiectul și planul de lucru prezentate în cererea depusă.

(2) Institutul Național al Patrimoniului, în calitate de coordonator național, este responsabil de monitorizarea tuturor siturilor localizate pe teritoriul României.

(3) Monitorizarea unui sit transnațional este de competența statului membru al coordonatorului respectivului sit transnațional.

(4) Institutul Național al Patrimoniului, în calitate de coordonator național, colectează toate informațiile necesare și pregătește un raport o dată la patru ani.

(5) Institutul Național al Patrimoniului, în calitate de coordonator național, transmite raportul Comisiei Europene până la data de 1 martie a anului în care are loc procedura de monitorizare. Comisia Europeană înaintează raportul juriului european spre examinare.

(6) În cazul în care juriul european stabilește că un sit nu mai îndeplinește criteriile sau că nu mai respectă proiectul și planul de lucru prezentate în cererea depusă, acesta inițiază o procedură care poate conduce la retragerea mărcii acordate sitului respectiv.

Articolul 7

Dispoziții finale

(1) Prin participarea la procedura de preselecție națională, candidații acceptă în mod tacit prevederile prezentului regulament.

(2) Obținerea tuturor licențelor și autorizărilor de la autorii și titularii de drepturi conexe asupra materialelor (imprimate, audiovizuale etc.) folosite în cadrul acțiunii Marca patrimoniului european sunt în sarcina persoanelor care depun respectivele candidaturi.

(3) Toate datele furnizate de candidat pe parcursul desfășurării procedurii de preselecție vor fi folosite exclusiv la candidatura pentru selecția europeană, prin aceasta înțelegându-se și comunicatele privind rezultatele etapelor de preselecție națională și selecție europeană.

(4) Deciziile juriului național pentru etapa de preselecție nu pot fi contestate.

(5) Atribuirea mărcii nu determină acordarea unor finanțări sau subvenții, iar siturile care nu au fost selecționate pot candida la următoarele sesiuni de preselecție națională, conform calendarului acțiunii.
